

A „KELET” előfizetési díja:

Vidőkre postán vagy helyben házhoz hordva	
Egész évre	16 fr.
Félévre	8
Negyedévre	4
Egy óra helyben	1 frt 50 kr.
Egyes szám ára	7 kr.

Megjelenik a „Kelet” minnenap, az ünnepekot követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:
Fő 4-ik száma, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Nőnevelésünk.

II.

A múlt század második felében a nemzeti ébredés öröndetes jelei abban jelentkeztek, hogy a főúri osztály kebelében, a mely kizárólag francziául és németül társalkodott, francziául és németül vagy latinul írt és írott, akadtak emberek, a kik némi szépet a hazai anyanyelvben is fedeztek fel. Ma a viszonyok egészen mások. Aristokratáink nagyon sokat magyarosodott és műveltebb közepeosztályunk műveltebb része ugyanannyit németesedett és francziásodott. Ma már alig létezik ügyvédnek, hivatalnoknak, nagykereskedőnek olyan leánya, a ki ne hagyogna kis-szerű francziául, ne beszélne meglehetősen németül s mielőtt olvasta volna Arany Jánost, Petőfit, Tompa Mihályt, Vörösmartyt, Szász Károlyt, ne élvezte s ne élvezné légyen a sikamlós franczia regényeket. Nem egy ilyen kis-nagyhatnám körben, ha belépünk, francziául szólnának meg, ha társalgásba elegyedünk a magyar házi kisasszony franczia írókat kritizál s a munka-asztalon itt-ott heverő csekély számú könyvek között legalább Ponson du Terrailnak valamely borzadalmas regényét ott ne találjuk.

Ez az, a mit a magán leány-nevelő intézeteknek köszönhetünk. Honnan merítse az ilyen anya az imádatot, a hazáért lelkesedő szerelmet annak sajátosságaiért, a ragaszkodó tiszteletet irórt, nagyjaiért, hogy verhesen benne gyökerez az az antik hősi lélek, a mely az egri nő után annyi önfeláldozó hazafiság megragadó példáját mutatja fel a magyar történelemben a magyar nők részéről? Hol leszen egy második 1848 alatt a női hősi lelkek megdicsőült kara, a mely hon-szerelmét meghamisítatlanul adja örökségbe a következő férfienemzedéknek? Bizony sehol sem lesz többé. Azoknak az anyáknak, a kiknek műveltsége franczia és német írók keze alatt alakul, a kik ennek következtében, porias gyalóságokat találának a magyar eredetiségekben s e miatt lenézik azokat, gyermekeik bizonyos cosmopolitismust, kicsinylést örökölnék a rajongó honszerelm helyébe, mely előbb-utóbb elenyészetheti a népek nagy seregében ezt a szegény kis magyar nemzetet.

De hát miért kell a magyar nőnek francziául beszélni és olvasni? A franczia nemzet nem jön el mi hozzánk, feleségeket a mi körünkben nem választ; ha művelt emberek

társaságában a magyar nő mulatni akar, vagy mint jó gazdasszonyhoz illik, a piacon apró marhát vásárol, a franczia nyelvet bizvást nélkülözheti. Avagy mi megyünk el a franczia nemzethez? Nem volt rá eset, hogy azt a kicsike gagyogást, a melyet franczia mes-terektől ide benn elsajátított, oda künn az-alatt a rövid idő alatt használni képes lett volna. A párisi francziát hosszabb idő mul-ta és csak helyben lehet érteni tanulni s ve-le önmagunkat megértetni. Vagy talán a fran-czia irodalom végett kell a magyar nőnek ismerni e nyelvet? Ugyan kérjük azon iro-dalmi képzettségre, a melyet egy nőtől vár-hatunk, azon időre, a mely alatt egy jó házi nő irodalommal foglalkozhatik, nem képes-e a magyar irodalom elég szépet, nemeset, mu-ltatót nyújtani, vagy ha ez nem, a fran-czia irodalomnak magyarra fordított tekin-télyes része? Ki az közöttük, a ki mindezeket: az egész magyar irodalom szépségeit, a fran-czia irodalom magyarra fordított összes kin-cseit át tanulmányozta volna, hogy kényszer-ülve legyen magát az eredeti nyelvet tanul-ni meg a tovább-haladásra. Miért kell te-hát kérjünk ismét a magyar nőnek francziául tanulni?

Hogy miért? Megvan annak is a ma-ga oka. A mint a női hiúság nem ismer ha-tárt a felsőbbek utánzásában divattal, ép ugy képes gyermekei szellemi képzését is meg-bénítani a divat és az aristokratikus szokások majmolása kedvéért. Soha egy magyar nő sem vette hasznát a franczia nyelvnek más-ként, mint hogy ott, a hol többen is hallották, egynehány franczia szót hamis kiejtéssel és ha-mis értelemmel elhullatgatott, ha valamikor aristokratikus körbe került egy oui vagy non-na-l is tudtára adta az illetőknek, hogy szerel-metes szülei nem sajnálták verejtékes keres-ményükkel valamely franczia pinczért boldo-gítani, hogy kedves leányuknak a kor szín-vonalán álló nevelést adjanak.

Némileg másképp áll a dolog a német nyelvvel, a melynek nálunk fájdalom, az élet-ben praktikus hasznát is vehetni. Ha azon-ban minden szülő kissé hazafiasabb szepen-től indulva ki, szívőre venné azt a nemzeti elfajulást, a mely nálunk a germanizmus-nak köszönhető s tudva azt, hogy még a hazában egy magyar nő sem akadt fenn anyai és gazdasszonyi kötelességének telje-sítésében a német nyelv hiánya miatt és ha egyéb erények és ismeretek birtokában a magyar nő álszógyenkedés helyett, inkább

oly köznyos saját érdekei, mint a mily telve tűzzel, másokéi iránt.

— Egyetlen dolog szomorít csak ebben, szól a marquis. A regemondó azt ajánlja a bol-dog szerelmeseknek, hogy ne távozzanak el honuk határain túl és a miénkek üdvösségüket Memphis, vagy Thebe falai közé akarják elrejtetni. Elragad-ni Corneuil asszonyt Páristól, valóságos vétéknek tartom.

— Oh! legyen nyugodt, felelt az anya, Pá-ris viszont fogja látni őket.

— Kegyed nem ismeri unokaöcsémét, ő ír-tózik e romlott, könnyelmű várostól. Tegnap bi-zalmasan elmondta nekem terveit, a jövőt illető-leg, óhaja az, hogy napjait Egyiptomban fejezze be és azt állította, hogy Corneuil asszony ép oly szerelmes, mint ő, a Thebaid-ok magányába és némaságába. Horace nagyon szelid, engedékeny-nek néz ki, de senki sem kitartóbb nálánál aka-rata nyugalmában.

— Attól tán megőriz az isten! felelt Va-rez asszony, oly tekintetet vetve a marquisra, mely azt fejezte ki:

— Kedves szép marquis-om, nincs oly aka-rat a földön, mely le bírná győzni a miénket és Páris ép oly kevéssé lehet el többé nálunk nélkül, mint mi nélkül.

— Ők a jobb részt választották ki maguk-nak, folytatta Miraval marquis, ősmilyen feishaj-ta-va. Gyakran nyugolódtam kis öcsémmel, kinek szemére vettem, hogy nem tudja felhasználni az életet; most már rajta a sor, kigynolni engem, miután oda jutottam, hogy irigylem tőle boldo-gását. Rózsákat szakítani életünk útján, nagyon kellemes foglalkozás, én szakítottam is bővön; de később előrkézik az az időpont, mikor az ember keserűen bánkodik azon, hogy miért nem tudott magának házi kört, édes otthon teremteti. . . . Kegyed nagyon csodálkozhatik, kedves asszonyom, bizalmas kifakadásaim fölött.

— Inkább hizelegre érzem magam általuk, mint meglepetve, felelt a nő.

AZ ÉRTÉKESBB CZIKKEK DUAZTATNAK.
Kéziratok nem adának vissza.

büszkeségét találna abban, hogy németül nem beszél, e tantárgy helyett is a nőkre nézve sokkal szükségesebb egyéb hasznos ismeretekre, például egészségügyre egy kis konyhai vegytanra, az ételeknek, husnak, bab-nak alkat- és tápelemeire, növénytanra, ártalmas és hasznos gombák stb. ismeretére vágyának inkább. Miért van az, hogy egy művelt nő sem érzi magát megszégyenítve ha rá bi-zonyul, hogy oláhul nem ért, míg ellenben elpirul, ha németül szólítják meg; holott az előbbire, mint gazdasszonyoknak sokkal na-gyobb szüksége van. Az angol nő sokkal na-gyobb szögyennek tartaná magára nézve ha nem tudna szöszszint idézni Byron vagy Sakespeare bármely művéből, ha nem volna jártas a physica és chemia alaptételeiben, mint ha egy szót sem tudna a franczia és német nyelvből. Közöttünk magyar nemzeti szempontból épen olyan szögyen a nőre néz-ve nem tudni románul, mint nem tudni né-metül vagy francziául, illetőleg egyik sem szögyen, minthogy nőnek nem feladata nyelv-tudósnak lenni, hanem birni azon ismere-tekkel, a melyek szükségesek a jó gazdasz-szonynak, a ki nemzetére büszke, hónap hón szerető nemzékét van hivatva nevelni a hazának.

„Magyar nőnek lenni nagy és szép gon-dolat” s ha asszülők csak valamennyire értik e nagy gondolatot, adjanak kizárólag ma-gyar nemzetes jelleget leánygyermekük ne-velésének.

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület közgyűléséből.

(Harmadik és negyedik nap.)

A dolog természetéből folyólag nem terjesz-kedhetik kivonatol jelentésünk minden egyes pon-ta ki, melyek az idei közgyűlés tárgyalási ren-dén napirendre kerültek. Szorítószunk, tehát, csak a főbb momentumokra, melyek általánosabb ér-dekű voltaként fogva a szélesebb körű olvasó kö-zönség előtt is figyelemre méltóak lehetnek.

Ilyen, első sorban, a convent által általános-ságban már elfogadott szervezeti javaslat, melyet — Molnár Aladár dolgozata alapján — az egye-temes ref. egyház összes tanúgyének szabályozá-sára nézve az egyesülendő öt egyházkerület zsi-natjának kell végleg megállapítása s melyre, je-lenleg, az egyes superintendenciák teszik meg megjegyzéseiket.

A javaslat a tanodák és az áll. ig. tanács

— Az unalom rádögő lelkeken, azt be kell vallanom. Megesküdtem volt, hogy életem még hátra levő részét visszavonultságban, nyugalom-ban töltöm el. Az unalom, látom ki fog üzni biztos menhelyemből.

Ismét belemérülök a tevékeny politikai moz-galmakba. Mindenként arra sürgetnek, hogy fo-gadjam el a képviselő jelöltséget ama kerületben, hol kastélyom fekszik. A tanácsülésben is he-lyet ajánlnak fel. Ismét e szörnyeteg hatalmába adom nyugalmamat.

Még csak meane akkor, ha lenne egy jó-zan gondolkodás, nagyon okos nőm, ki már kis-sé tullelkesült, eszesen tudja felfogni az életet, minden körülmények közt.

Az embert a politikában csak a nők vezetik biztos sikerre, s az én időkoromban az ember már nem hízaleghet többé magának azzal, hogy más nője által fog sikerhez jutni. Hogy nincs nekem ilyen nőm!

Miként a költő mondja: „Szerelmre paza-roltam el időmet? . . . Oh! ha szívem” . . . a folytatásra nem emlékszem már, de ugy is mind-egy! Boldog Horace! háromszorosan boldog! Egyiptomban élhetni egy imádott nővel, vagy Pá-risban emésztődni fel, a politikai élet hányatta-tása közt, szeretett nő nélkül, minő különbség!

Verez asszony is valóban nagyonak találta a különbséget, csak hogy a felemészthetőség és há-nyattatás előnyére. Nem tudta megállani, hogy e gondolat ne fusson át agyán: „Ha leendő vőm, nagybátyja kedélyességével s eszejárásával bírna, tökéletes lenne s semmi kívánni valónk nem ma-radna fön.”

E percztől fogva Miraval marquis nagyon érdekes egyénnek tűnt fel előtte. Igyekezett ki-békitni őt sorsával, sokféle kérdéseket intézett hozzá, választó kortelést s megválasztatása ki-látásait illetőleg. A marquis kissé zavarba jöve, te-hetsége szerint igyekezett felelni neki. Nem tu-dott másként menekülni a hinárból, mint hogy

megbizottjaitól alakult enquete véleményének ki-sérletében került jelenleg a közgyűlés elő s leg-több pontjában változatlanul el is fogadtatott. Lé-nyegesebb módosítás történt a tanári fizetések minimálisának megállapításában a lakásokon kívül, (1000 frt helyett 800 frtban); a tanárok létszá-mában (az igazgatóval együtt annyi tanár ki-vántatván, a hány osztályból az intézet áll) s a qualifical r. tanárok mellett szükség esetén mi-nősített rendkívüli és helyettes tanárok alkalmá-zása is engedélyezendőnek mondatván ki.

Tárgyalás alá kerültek továbbá a tanúgyet érdeklőleg a n.-enyedi tanító képző új berendezé-sének szabályzata, kimondatván, hogy a [gyakorló iskola tanítójának fizetését, 600 frtot, az egy-házkerület fedezi az állam-segélyből, — és az új gymnasialis tanterv a tanári értekezlet megál-la-pítása szerint, de, mely a jövő évre halasztott részletes tárgyalás előtt előbb még az egyetemes tanügyi bizottság véleményezésére alá terjesztetik.

Az egyházmegyék új beosztásának tervezete a jegyzőkönyvben kinyomatván, az egyházmegyék főhivattak részletezett véleményök feltérjesztésé-re, hogy a jövő évi közgyűlés véglegesen megál-lapítja az új beosztást.

A zilahi tanoda Wesselényi-tanszékre, az életben levő egyik alapító ajánlatára kinevezetett Somogyi Jenő, kötelezetvén, hogy 2 év alatt ta-nár-vizsgálatot tegyen.

Az egyetemes convent sérelmi ügyekben való tiltakozó határozatait helyeslő tudomásul vé-tettek; az új énekes-könyv kiadása iránti mun-kálatok végzésére tagok kinevezése az áll. ig. tanácsra bízott; az egyetemes tanügyi bizott-ságba az eddigi tagokon kívül Parádi Kálmán tanügyi előadó kinevezetett; a Baldási-alap ke-zeléséről szóló jelentés helyeslő tudomásul véte-tett; a tanodai igazgató testület és vagyon keze-lés szabályozására szigorúan ellenőrzési módzatok állapítottak meg; az egyházi épületek tűzelleni biztosítása számára a kölcsönösség elvén föllál-lítandó intézetre nézve statisztikai adatok beszerzése rendeltetett el; a jövő évi költségvetés megál-la-pittatott; a pénzkezelés és számadások és az áll. ig. tanács jelentésének felülvizsgálására kihirdőtt bizottságok jelentései megnyugtató tudomásul vé-tettek; s az áll. ig. tanácsnak elismerés szava-zottatott; a hadadi egyházaközség segélyezése iránti ig. tanácsai előterjesztés elfogadtatott, a nagyeny-e-di tanoda zenetanítójának fizetése fílemltetett, a tanodai jószág igazgató részére egy irnoki állo-más rendszeresítése engedélyeztetett; a gyűlés folyamán beadott indítványokat referáló bizottság ajánlatai elfogadtattak, minek rendén kimonda-tott, hogy a jövő évi közgyűlés pünkösöd utáni va-

masra fordította a beszédet s leírta a kíváncsi nőnek aprólékosan egész kastélyát, mely tagad-hatlanul meg is érdemelte e fáradságot, de me-lyet ő soha sem szokott meglátogatni. A pontos fölvilágosítások, közel fekvő jószágairól s azok jövedelméről, nem oly természetűek voltak, hogy lehétségek Vereznő érdeklődését, melyet iránta kez-dett érezni.

Ez idő alatt Corneuil asszony nagy léptek-kel járt alá s fel a kert egyes fásorában, Horace-szal oldala mellett, ki nem vette észre, hogy imádottjának idegei igen fel vannak izgulva, s kissé még ingerült is. Sok oly dolog volt, mit Penneville gróf nem vett észre, s mi csaknem mindig elkerülte figyelmét.

Istenem! milyen gyönyörű idő van! szóló kísérőjéhez. Az ég oly szép, a nap olyan szépen süt! És pedig ez még nem az a nap, mely amott túl vár reánk. Mikor fogjuk azt viszont-látni? Oh! ott, ott, ama távoli honban! miként Mignon mondja. Nemde élnek-ei ma nekem azon dalt; senki nem tudja ugy énekelni, mint kegyed: Ma oly szép minden. E park még soha sem tetszett előttem ily üde zöldnek. Meg kell adni, hogy a zöldség kellemes hatást tesz az em-berre, ámbár hogy én oly könnyen tudom nélkü-lőzni. Emlékszik még első kirándulásunkra Gi-zeh-be, ama roppant kiterjedő síkságra, ama hullámzóan emelkedő halmokra, s az azokat el-borító, aranyárga fűvényre?

„Az embernek jó, hogy egyik belőle, olyan szép,” mondta fel kegyed akkor. Egy hosszú sor tévélrel találkoztunk volt utközben; még most is előttem áll ama kép. A láthatár szélén emel-kedtek a pyramisok csúcsai, melyek a távolból egészen fehéreknek látszottak, s mintha csillago-kat szórta volna szét a légben. Mily magosan emelkedtek égfel! Mintha remegtek volna fenn a magosban. A lég nem rezeg soha itt erre fe-lénk. Oh! és milyen jól reggeliztünk ott ama ká-polnában, burnoszainkra letelepedve! Kegyednek

Hirdetési díjak.
Hatszor használt gümönd sor vagy annak tere 6 kr.
Bélyegdíj minden sor után 30 kr. Nagyobb egykoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.
Hirdetéseket fölvesznek:
Bécsben: Orpelik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eck-haus der Wollzeile 36.) Haasenstien et Volger. (Vallfisch gasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapestben Haasenstien és Volger hirdetés köv. irodája. Goldberge A. V. hirdetések felvételi irod. Budapestben Szervitater 5. sz.
Nyititéri czikkék
gümönd sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:
Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

sárnapon kezdve Seps-Szt.-György városában tar-tatik meg, s végül a kérvény, föllebbezési bizott-ságok indítványai fogadtattak el.

Közben néhány választás eredménye hirdet-tett ki, és pedig megválasztattak: N.-Egyedre tanároknak Nagy Lajos és Keresztos József, Sz.-Városta tanároknak Vitos Lajos és Deák Gerő — a gyulafehérvári egyházmegyébe főfogadnoknak Barcsay Ákos, Conventi tagnak Szász Gerő, az áll. ig. kezelést megvizsgáló bizottságba Dr. Szőts Emil, főfogadnok, Hegedűs István és Debreczeni József tanárok.

Ime a főbb tárgyak, melyek a rendkívüli kivételképen ezúttal csak négy napig tartó köz-gyűlést fölfüggesztették, — s ez öröndetes gyors munkavégzést tulajdoníthatjuk az elnök, Zeyk Ká-roly, egyházkerületi főfogadnok, kiváló tapintatá-nak s a tagok dicserendő óamférséklétének, a mit egyetlen önfeladat tag megkísérlett ugyan (megza-varni, de a közgyűlés szánó hallgatással tért a kísérlet fölött napirendre.

Az elnök, szárszavaiban, s a főt. Püspök ur ezekre adott bucsu-válaszában hangot is adtak a szép siker fölötti örömnöknek, köszönetüknek s evel az 1879. évi közgyűlés — igazán re bene getta — beárult, megkezdetvén a házassági és közfőtörvényszéki tárgyalások.

r. t.

KÜLFÖLD.

Az angol kormány csakugyan erőlyesen lép fel a porta ellen, sürgeti leginkább a kisázsiai reformokat és Layard a szükséges sulyt is meg-adja követeléseinek, midőn az angol hajóhad a syriai vizek felé indul. Mahmud Nedim isyriai ter-veit az angol hajóhad aligha tönkre nem fogja tenni.

A földközi tengeri angol hajóraj ez időszerint Máltában van Hornby tengerenye vézrele alatt. Összesen a következő négy nagy hadihajóból áll: „Alexandra”, „Achilles”, „Temerarious”, és „Mon-arch”. E hajóhad, a Londonból kiadott parancs szerint, nov. 5-én a török vizekre indul.

Párisból a „Pol. Cour.” egy politikai tu-dósítást közöl, melyben újra kifejezés adatik a franczia kormánykörök abbéli fölfogásának, hogy Ausztria-Magyarország nem oly értelemben lépett málybbaratáságha a német birodalommal, hogy e szövetségnek Franciaország ellen támadó jellege legyen. A franczia illetékes körökben ugy tekintik e szövetséget, mint melynek éle Oroszor-szág, illeőleg a panszlavizmus ellen van intézve s Anglia is csatlakozni fog hezzá.

E themára különben ismét visszatér legújabb számában a „Köln. Ztg.” is, mely azt írja, hogy

valami turbán fölé volt fején, mi elragadón igé-zővé tette. Mikor fogom ismét meglátni 'fején e turbánt? Hanem az igaz, hogy a sült pulyka kissé kemény volt, és aztán azon napon szép kis ügyetlenséget követtem el. Elhullattam az úton kis tömlőnket, melybe Nilus vizet vittünk ma-gunkkal, s csak a nevetéssel kellett beérünk, s borunkat tisztán inni meg.

Es azután leszálltunk egy földalatti üreg-be, s én legelőször kezdtem kegyednek megma-gyarázni a hieroglyphák jegyeit. Soha sem fogom feledni elragadtatását, midőn mondtam, hogy a lant boldogságot jelent, hozzátéve, hogy a boldogság jegye, a lélek öszhangjának jelképe is. A khinai írásban a boldogságot egy rizsszel feltéz képvisei.

Szek után ki tagadhatná még az egyipto-miak roppant lelki és szellemi felsőbségét, a meny-yei birodalom lakói fölött?

Azonban Horace kezdte végre észrevenni, hogy Corneuil asszony nem felel szavaira; gon-dolkodott, hogy mi lehet az oka, s kitalálta.

— Milyen hatást tett kegyedre Miraval marquis? kérdezte tőle, kissé szorongó hangon.

— Nagyon előkelő modoru, választékos em-ber, felelt Hortensia, kitűnően tudja elkezdni történetekét, de rosszul fejt be.

Szabad ösztintének lennem?
— Beszéljen teljes őszinteséggel.
— A marquis nekem kevéssé tetszik.
— Valami olyat mondott volna, mivel meg-sértette kegyedet? kiáltott fel Horace, egyszerre lelki-furdalásoktól és föllemtől kaptatva meg, azon gondolatra, hogy tán bátyja csalfa módon hasz-nára fordította azon szorakoztatásokat, melyet Ma-nethon és Apepi király okoztak neki, hogy vala-mi sértő megjegyzést koczkaftaason.

Nagybátyja eszes, szellemes ember, fe-lelt a nő; de az embernek lélekkel is kell birni, és én ugy gyanitom, hogy neki az nincsen.

(Foly. köv.)

A „KELET” TÁRCZÁJA.

APEPI KIRÁLY.

REGÉNY.
IRTA:
Chebuliez Viktor.

— Első rész.
II.
(Folytatás.)

Azután ismét így folytatta: — A régén is mi a legfőbb dolog? hogy az ember boldog le-gyen. Unokaöcsém ezerszer jól tette, hogy egye-dül szivére hallgatott. Övé lesz a menny, min-den üdvével, a mint az előbb kegyed megjegye-zte kedves asszonyság és azon kívül ráadásul minden, mit itt e földön az ember óhajthat mert Corneuil asszony . . . Szépségéről ne is beszéljünk, ahoz hasonló nincs több, de attól el-tekintve is, lehetetlen őt a nélkül látni, beszél-ni, hallani, hogy fel ne ismerjük benne a valódi felsőbb lényű nőt, ki a világon leginkább van hivatva arra, hogy jó tanácsaival utasítson, ve-zéreljen s pályáján előhaladásra segítsen egy férfit.

— Annyi bizonyos, hogy ön helyesen ítél-felöle, felelt Verez asszony. Sajátaságos egy te-remtmény ez az én leányom; meg van benne a legnemesebb lelkesültség, mely néha egész a ma-gasztasultságig fokozódik és mégis a mellett vö-ggetlenül okos, megfontolt, nagyon eszesen fogja fel az életet, minden körülmények között is ép

biztosan tudja, miszerint a pétervári kormánytól Berlinbe fenyegető iratok küldettek az esetre, ha a keleti német képviselők nem kapnak az orosz intencióknak megfelelő instrukciókat; ez, valamint az a tény, hogy a német és osztrák határok mentén egész kihívó módon muszka hadak lettek állítva, szolgáltak legközelebbi indok gyanánt az osztrák-magyar-német szövetség megkötésére.

Az orosz lapok ismételt hálát anséggal vándorják most Németországot. A berlini Nat. Ztg. erre a vádra következőleg felel:

„Oroszországban gyakran úgy beszéltek, mintha az osztrák szlovákok a törökországiakkal egy színvonalra lehetne állítani és amazok felszabadítását ép úgy követelni, mint emezeket. Oroszországban mindenki beláthatta, hogy ennek csak egy eredménye lehet: halálos ellenségeskedés felkeltése Ausztriában. De az még nem elég, ha az oroszok az osztrák szlovákokat egyelőre háborítatlanul a habsburgi jogar alatt hagyják; az orosz közvéleménynek tovább kell mennie, el kell ismernie, hogy a törökországi szlovák vagy keresztények felszabadítása, vagy jobban mondva, a török uralom megszüntetésének kérdése nem oldható meg az európai szomszéd államok tekintetbe vétele nélkül. Mert, hogy Törökország öröksége Oroszországot illeti meg, az már mégis csak szerfölött tulzott nézet, melyet nem lehet történelmileg indokolni, vallási vagy fajkontrasztra alapítani.

Törökországban sok nép él, melyek az orosz néppel nem rokonok se faji, se vallási tekintetben, de a melyek földjét Oroszország mégis a maga örökségének tekinti. Ezt a többi államok el nem ismerhetik. Ha a törökök nem képesek uralmukat folytatni, ez oly ügy, mely minden európai hatalmat érdekel.

Követelhetjük, hogy Oroszország méltányolja a mi érdekeinket is, ellenben az, hogy a német egység megalapításához Oroszország mennyivel járult, az nem tartozik a politika körébe, hanem a történetébe. Annyi bizonyos: nem azért fogadtuk el ezt a támogatást, hogy azután ugyan-ez a kéz sebeket üssön rajtunk.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése. nov. 5.

Szilágyi József elnök az ülést megnyitván, Tisza Kálmán miniszterelnök bejelentette a Szörénymegye közigazgatásának 3 évre való meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot s egy 21 tag közigazgatási bizottság alakítását kérte: s azután a ház áttért a napirendre: a honosítási törvényjavaslat részletes tárgyalásának folytatására.

Mandel Pál a legutóbb elfogadott 32. §-án egy új szakaszt indítványozott, melynek értelmében az, a ki külföldi állampolgári jogot szerzett, elvesztendő magyar állampolgárságát. — Szerdéri Nándor, Helfy Ignác és Simonyi Ernő, kik nem igyekeznek minden alkalmat megragadni a magyar állampolgárok kevesítésére, s Pauler Tivadar igazságügyi miniszter mint fölöslegest, elleneztek az indítványt, míg Szilágyi Dezső és Molnár Aladár védelmezték, — mely azonban elvetettet.

A 33., 34., 35. és 36. §§-ok változatlanul elfogadtak.

A 37-ikhez, mely azt mondja, hogy minden magyar állam polgára is, mindaddig megtartja magyar állampolgárságát, míg azt a jelen törvény értelmében el nem veszté, Molnár Aladár módosítást nyújtott be, melylyel kitétni kívánja, hogy a 18-ik §. értelmében eszközölt honosítást a törvényhozás tagja lehessen, csak akkor áll elő, ha a honosított kimutatta, hogy elbocsátott azon állam kötelékéből, melyhez addig tartozott, a mennyiben elbocsátásának azon ország törvényei szerint helyre van. E módosítás rövid eszmecseré után, miután azon kérdés vetetett fel, vajjon e rendelkezés hatálya a multra is kiterjed-e, jelentéstétel végett a bizottsághoz utasították.

A 41. §-ig minden az eredetiben maradt, de a 41. §-ban lényeges módosítás történt, a mennyiben az egyszer elbocsátott állampolgár, ha magát régi jogába visszahelyeztetni akarja, ez nem csak megtehető, mint a bizottsági szövegében, állott hanem megteendő.

A 42. és 43. §§-okhoz Csider Károly adott be módosításokat, melyek elseje szerint a visszahonosítási kérvény illetékes hatósága a belügyminiszter csupán, míg másikkban a törvényhozói képességre a honosítottól megkívánt 10 évi időtartamba, a visszahonosítottnál előbbi állampolgársági ideje beszámítandó.

A 47. §. tárgyalásánál határozatba ment, hogy magyar állampolgároknak tekintendők azok is, akik 61 év óta a magyar korona területén laknak, hacsak be nem jelentik egy év alatt, hogy idegen állampolgárságukat fenntartották.

A 48. és 49. §§-ok meghagyták s ezzel a törvényes részletes tárgyalása be lett fejezve s csak még a honosítási bizottsághoz utasított egyes pontok felett lesz döntés a mai ülésben.

Végül Lukács Béla intézett interpellációt a pénzügyminiszterhez, kérve, hogy mivel annak adataiból nyílik ki, hogy több kölcsönt vett föl, mint a mennyire az 1875. 1876. 1877. 1878. és 1879-iki idevágó törvények értelmében meg-

hatalmazást kapott — mi alapon tekinté magát erre feljogosítottnak?

A pénzügyminiszter bejelentette, hogy a legközelebbi napokban válaszolni fog Lukácsnak.

A főrendiház, tegnapi ülésében elfogadta általánosságban és részleteiben a sugáruton és nagy-körúton építendő házak adómentességéről és a keleti vasúti részvények beváltásáról szóló törvényjavaslatokat. A főrendek oly szegénytelen csekély számmal voltak jelen, hogy a teleteremtől régen elszokott Majláth elnök ki is fejezte méltatlankodását e fölött. Az ülésnek másik említésre méltó tárgya, hogy a budapesti törvényes báró Jósika Kálmán és gróf Teleky Domokost, kik egy párbajban mint segédek részt vettek, kiadni kéri. A mentelmi bizottság eziránt a szombaton d. u. 11 órakor tartandó ülésben fogja jelentéstételt beérjesztetni.

TISZTVISELŐ EGYLETI közgyűlés.

F. hó 1-én tartá meg — hosszas halogatás után — ez évi rendes közgyűlést az I-ső osztr. magy. ált. tisztviselő egylet itteni hitelesítve, Groisz Károly, számtanácsos elnöke alatt csekély részvétel mellett.

Az üzleti jelentésből megemlítendőnek találom, hogy: az életbiztosítási osztályban, mely rendszeren mindent gyarapodik, 25 új tag lépett be 1878-ban és meghalt 6, kiknek 3200 forint biztosított összeg lett a bécsi közp. igazgatás által kifizetve, a tagok száma azon év végén tett 394-et; az előlegszóltatás 1878-ban adott 11 előleget 681 főt 41 kral, bevétel volt 1473 főt 97 kr, kiadása 939 főt 47 kr, maradvány 534 főt 50 kr. Ugyancsak az üzleti jelentés értelmében, hogy a helyi választmány a budapesti társaság elnökségét kérte fel a kolozsváriak képviselésére a f. hó 8-án Bécsben megtartandó rendkívüli nagygyűlésben, melyen a kamatláb és Magyarországnak a központi igazgatásban kellő képviseltetésének ügye fog tárgyalás alá vétetni.

Melzer József pénztárnok eme jelentése helyeslő tudomásul vétetett, ugyancsak Müller Frigyes felügyelő bizottsági elnöknek azon jelentése is, hogy a pénztár és pénztári könyveket megvizsgálta és rendben találta a bizottság, mely azonban Végh Lajos felszólalására utasítva lett, jelentését utólag írásban is benyújtani, habár előadó elnök azaz védekezett, hogy a könyveken a megvizsgálást aláírásukkal igazolták.

Az igazgató választmányba póttagul Wattervöl és a felügyelő bizottságba Végh lettek megválasztva.

A pénztári maradványból a szabályok értelmében: 2% = 11 főt szavaztatott meg a központi alapnak és 10% = 50 főt a helyi tartalékalapnak; vita után 50 főt tiszteletdíj a pénztárnoknak és — úgy látszik pro forma — 10 főt jutalom a titkárszolgálatnak, ki különben jelen sem volt.

Az osztalék feletti tárgyalás megkezdése előtt szót emel Végh táviradi tisztviselő és az egylet életében régóta első nem fordult módon elvont bírálja az egylet működését: szerinte ennek belügyi vezetésén örök idők óta bizonyos mysticus homály ül; helyteleníti a nyilvánosságát — úgy véli — szándékos kerülést, az üzleti mérlegnek valamely lapban nem közlését; utal a folyton növekvő részvételezés, sőt gyanakvásra, melylyel a tisztviselői kar ez egylet iránt viseltetik; feltűnteti az évről-évre való tévesztést, 1878-ban — 115 és most már 53 részvényes tag levén, melyből egy pénze fölött rendelkező közgyűlésen csak 14 tag jelenik meg; felkéri az igazgató választmányt: gondoskodjék övszerről a további hanyatlás megállítására, főleg a kiadandó kölcsönök kamatainak, melyek ma még összevissza 12%-ot is tesznek, leszállításával, továbbá a nyilvánosság gyakori felkeresésével, hogy időnként életjelt adjon; végül pedig indítványozza a felszólaló: adakozni az egylet a nyeresémből 30—40 főt valamely jótékony célra, talán a leányárvaházra. Hosszas vita után elnök indítványára a többség 10—12 forintot szavaz meg a fiúarvahnak, mely közelebből fog létesíttetni.

Tudunkkal ez egyletnek ez az első adakozása.

A gyűlést — mely bizony a vásár és ünnepiesség miatt november 1-re szorított volt egybeki — elnök azon ígérettel zárja be, hogy a f. évre vonatkozó közgyűlés a jövő évnek még január havában össze fogja hívni, a mikor is reméli, hogy a pár nap múlva tartandó központi gyűlés kedvező határozatait terjesztheti majd elő.

A gyűlés erre a 7%-os osztálékkal álmódva eloszlott.

Meg nem állhatom, hogy néhány megjegyzést ne közölkéssék jelen alkalomból az egylet felett, habár a jótékony célra adakozást indítványozó ur egy kissé bele is nyúlt a darázs-fészekbe; de mélyebben belehatolni nem mert, mivel a közgyűlés 14 tagjából 8 egyleti hivatalnok levén, az esetleges komoly vita után bizonyosan leszavaztatott volna.

Elmondom tehát helyette én az elhallgatottakat.

Azt kértem mindennek előtt, megfelel-e ezáltal jelen stadiumban az egylet? Nem. — Célja lenne a hirtelen pénzügyi szükségbe jutott hivatalnokok nagyobb összegekig is gyorsan és kis kamattal segíteni. Bis dat, qui cito dat!

Ámde azt tapasztaljuk, hogy forgalmi költségnek csekély volta miatt még az 50—100 fős rendes kölcsönök is csak 2—3 havi részletben képesek kiszolgáltatni, nagyobbakat pedig csak ritka esetben adhat; ezért a kolozsvári tisztviselők a brassói, budapesti és szepesi társaságokhoz vagy — a mi még rosszabb — a budapesti I. magyar ált. tisztvis. együlethez fordulnak: mi miatt a kolozsvári egylet tagjainak s így részvényeinek száma, a helyett, hogy növekednék, folyton és nagy arányban, apad. — Ha 1878-ban 115 tag volt még s ma már 65 tehát félannyi, úgy a jövő év végére csak 25—30 tagra lehet kilátás, a mi majdnem ugyanegy a megszűnéssel. És kamatlába? A betétel erejéig 10%-ra, ezen felül 12%-ra ad, beleszámítva — állítom — a kezelési költségeket is, ő maga fizet a betétekért 6—7%-ot s a bécsi közp. igazgatásból s az összes betétek bizonyos arányához képest időnként vett forgalmi kölcsönért 8%-ot.

Igaz ugyan, hogy birtokot nem kell lekötni; de a törlesztést bírói betétlással eszközözi — mint minden tisztviselő egylet — a nagyobb kölcsönöknél, a törlesztés lejártáig az életbiztosítási kötvényt magához veszi s mindezek mellett még két jótállót is kíván.

A Kolozsvárt levő sok pénzintézet mellett tehát a felhozott okokból, jelen állapotában felesleges.

De más bibije is van.

Az egylet vezénlyősége a közgyűlést semmi újítással, változatos tárgysorozattal, tagláló, mindenre kiterjedő jelentéssel és parlamentarizmus vezetésével elvégeztetni nem bírja. Merev, szögletes, közönyös, mindennapi; minden megartatás, ügyvezetés, előterjesztés, tárgyalás. Az előterjesztésben sok a szám; de semmi ügyes, gondos kombináció. A titkári jelentés merőben hiányzik. A felügyelő bizottság teendőit egyoldalulag és szűk látókörrel fogja fel. Azt véli, hogy teendője csak arra szorítkozik, hogy a közgyűlés előtt pár nappal a pénztári maradványt megszámlálja, a naplókban a tételeket, nyugtákat, utalványokat összegeztesse, a rovatokat összeadja, a bevételt a kiadással egybevetse, az eredmény helyeslő aláírásával igazolja s ezután re bene gesta s főbelileg véletlen rováncsolásról, az igazg. választmányi gyűléseken való megjelenéséről, az egész vezetés szántani és morális helyességéről etc. etc. hol marad a részletes jelentés? A választmány s a felügyelő bizottság többsége ultraconservatív, sőt magyaráz nem tud elemekből is áll; titkári teendőkre az egyent megválasztani sem igen bírja, mert az önálló gondolkodásu egyén nem látszik kíváncsúnak, hogy befelgyei be hatoljon. Hajdan, úgy 5 éve olyan titkár volt, ki saját írását sem bírta olvasni és e mellett köz tudomásu, hivatali állását lebujokban naplópékkal öszemérő iszákos egyéniség volt; utána olyan, ki Schifferner körmei között vergődött és most, a ki ért ugyan teendőihez, de még a közgyűlésen sem jelenik meg, sőt elmaradását nem is indokolja és a múlt évi ülés jegyzőkönyvén kívül semmi előterjesztést sem tesz.

A pénztárnok az, elnöknek közel-rokona, a felügyelő bizottságnak elnöke az igazg. vál. elnökének hivatali viszonyaiban alárendeltje; holott a felügyelő bizottság hivatala az egész igazg. választmányt, főleg pedig elnökét és pénztárnokát ellenőrizni minden tekintetben, sőt kérdésre is vonni. Nem mondom én, hogy ezért az egylet ne vezethetnének igazságosan; de a gyanut, melyet sok tisztviselő az egylet vezetésére iránt táplál, így csak fokozni lehet, nem eloszlatni.

Inkább szűnjék meg tehát, mintsem a bizalmatlanságnak továbbá is célpontjává tegdjék.

Ha valamivel még segíteni lehetne rajta, szerény véleményünk szerint ez:

A választmányt és felügyelő bizottságot mozgékonyabb, haladékos elemekkel fel kell látni, a betétek 6%-ot adni s ugyanannyit vagy 6%-ot a központi levő kölcsönökre; a rendes előlegek után, t. i. a betét erejéig 7, ennek kétszereséig 7 és fél, többszöröse után 8 százalékat venni, a két elsőnél fél, az utolsónál 1% kezelési költséggel. A nyilvánosságot gyakran felkeresni, életjelt adni. Ezeknek kívül pedig a központi igazgatásban és ellenőrzésben Magyarországnak legálább az osztrák-magyar banknál fennálló paritást kivívni, Budapesten közvetlen vezetésünkre felügyelőiséget állítani; ellenségesen lassankint az osztrákokat odahagyni és ha a százalékokra nézve az ajánlott arányt, vagy igen keveset magasabbat, az I-ső magyar általános tisztviselő egylet jelen uszójára helyett elfogadná, ehhez szegődni. — Ha mindez egy-két év alatt nem lesz meg, a részvényesek bizonyára a gondoskodó társulatba mennek át tehermentes részvényeikkal.

Tehát: vagy — vagy! — Videant Consules!

A tisztelt szerkesztő úr remélt engedelmes közlekedéséről részletesen beutaltam az I-ső magyar általános tisztviselő egylet uszójára, habár tudom, hogy igen kényes és magát egész biztonságban és megközelíthetlenségben érő

ügyet fogok csekély erőmből mérten, de közérdeket elsőnek tekintő tisztá szándékkal megbolygatni.

Egy részvényes tisztviselő.

A KOLOZSVÁRI IPARKAMARA jelentéséből.

(Folytatás.)

Erdészeti és fakeskedés.

A fának eladási ára, úgy mint minden más árucikknek, a kínálat és kereslet közötti arány szerint változik. A míg a 40-es évek vége feléig egy 100 deszkával terhelt fertály tutaj ára 30—50 forint között állott, 1852-ben 120 ftrra emelkedett. 1864—5-ben részint tultermelés, részint az alföldi ínség következtében 40—60 ftrra, sőt még a hosszasan elárusítatlanul megmaradt s ezáltal megromlott tutajok fertályá 19 ftrban kelt el Szegeden, mire ismét 1870-ben 180 ftrra rugott fel.

Megemlítendő, miként azon időben, míg az elárusítás tutaj számára történt, az előadó úgy mint a vevő, csak szemmeltekre vehetett hozzá: mit ér a tutaj? a mi annál kevésbé volt biztos, mert a tutaj a vízben adatott el. Most az erdélyi kereskedők, még mielőtt a tutaj vízbe vettetnék, minden szálátára rá írják annak kőbirtalmát, az eladási piacokon, pedig a fának minősége szerint fizetetik köblájba vagy métere. 1877-ben és 1878-ban a minőség szerint 20—26 kr közt váltakozott köblájba, mi 6—8 forintot tesz köbméterenként.

A 70-es évek elején divott túlságos árak következtében az épület-fakeskedés nagy változásra ment keresztül. A míg az Alföldnek majd minden nagyobb községében egy-két fakeskedő volt, ki a megvett tutajfát és azon leszállított kemény fakészletet elárusítani igyekezett, összeállított a nagyobb városokban a vagyonszámok kereskedők és építettek gőzfűrészeket s a tömeges készítmény által a kisebb kézerővel dolgozó kereskedők kezeiből kivették az üzletet. Az erdélyiek, a kik eddig nagy részt készpénzért, vagy a sok apróbb kereskedőnek csak kisebb összegek hitelezésével áruáltak, most kénytelenek a nagy czégeknek felelté nagy összegeket hitelezni, mi által ezen úgy is sok veszéllyel járó üzlet még veszedelmesebb állapotba jutott; nagyon sok már bekövetkezett bukás igen érzékeny kárt okozott az erdélyi különböző kereskedő társulatoknak.

A télen által termelt fa rendszeren mind lemegy a tavaszi tutajozásra legalkalmasabb vizálánál, és ha az erdélyi épületei piacainak vidékein jó termés mutatkozik, az alvidéki fakeskedők még tavasszal szerzik be szükségletüket, ők is több feltehetően rakhatván a víznek kedvezőbb állásokra a tutajokra. Természetesen nagy hitelt, vesznek azok igénybe és az erdélyiek kénytelenek azt megadni. Mert ha későbbben akár a víznek elapadása miatt, vagy bár mely más okból őszig, vagy talán egészen eladatlannul marad a tutaj, nehogy a tavaszi jégmenés elsodorja, tölire a vízből ki kell húzatni és a jég elmentele után tavasszal újra a vízbe tenni. Ezáltal a fa tetemesen megromlik és a sok rá fordított költség daczára olcsóbban kell adni.

Ugyanezért rossz évben fűnek-fának hiteleznek az erdélyiek, mert a hitelezésből is eredhet ugyan kár, de az el nem árusítás esetén a kitelettelés által bizonyos a nagyobb kár.

Azon kérdés merülhet fel: miért nem szereznek az erdélyi kereskedők az említett alföldi piacokon kívül, esetlegesen külföldön áruknak piacot? A felelet egyszerű.

Nyugat felé a fennálló magas vasúti fuvartételek lehetetlenné teszik a tisztai, különben a magyar feldunavidéki fával való versenyt. Keletre pedig a hosszas út, Maros, Tisza, Duna le Galaczig, elzár az Aranyos-Beszterczén a mármaros, erdélyi és moldovai erdőségekből sokkal rövidebb uton szállított minőségű fával való versenyezhetéstől.

Az ezen évtized elején egy-két év alatt előfordult szerfelett magas ár a kincstárt és más egyeseket is rá bírta, hogy az Erdélyi földi részben fekvő fenyveseket is a kereskedelemnek megnyissák, mire jelszóul szolgáltak részint: a szász-sebebi m. k. erdészeti hivatal területén épült bórrendezések, részint pedig a petrosényi-piskii vasútvonal. Ez által tultermelés és ennek következtében árcsökkenés állott be; mire a felvidéki kereskedők az évi termelést igyekeztek megszorítani, az úgy is fogyatékhöz közelítő egyes erdőségek megkímélése és jobb időkre való megtartása tekintetéből.

Hogy ezt bár megközelítőleg elérhessék, a tekintélyesebb társulatok nagyobb erdő-területeket vásároltak, melyekből legtöbb esetben vagy semmit, vagy pedig nagyon csekély mennyiségű fát vágnak. A deszka-metszést csak nem egészen becsüztették, mert a tutajokon szállított deszka, a míg rendeltetése helyére jő, eső, szél, napugrók befolyása által sokat szenved, a gőzfűrészeket metszettek pedig, a mint a fűrész alól kijönnek, fedél alá helyeztetnek és semmit sem szenvednek, ugyanezen okból feltehernek most leginkább tönkös és gerudek rakatnak.

Az erdőségek általánosan úgy történik, hogy a vágatás alá vett erdősézből a kereskedésre alkalmas fa kivételével, a fiatal vékonyabb fa lá-

bán hagyatik. A teljes letarolást és azután felújítási rendszert lehetetlen behozni, mivel az erdők távolsága miatt nemcsak a vékonyabb fa értékesítése nem fizeti ki magát, hanem a fa hulladékaik semmiképpen értékesíteni nem lehet és mivel a teljes letarolás és befásítási költség sokkal többre menne, mint a mennyit a legzebb időkből találhatók, kereskedésre alkalmas fa-anyag legmagasabban számított tőára kitesz.

Költségesebb előállításai és szállítási bórrendezések mint: papálya, erdei pitavok szabályozása, vízfűzők, duzzasztók, csatornák stb. építése legkevesebb esetekben alkalmazható nyeresémmel, mivel a maroslaki és gyergyói számos népességnek csak a fávali munkát, annak kiterjedése és továbbállítás képezi egyedüli pénzkeresetét, tehát ökszerűen vezetve elegendő munkaerőt tud jutányosan nyújtani. Említett berendezések csak ott szükségesek, hol hiányzik a munkás kéz, vagy pedig a kérdéses erdőterülethez igaz marhával csak nehezen és költségesen férhetni, mi a maros-tordamegyei és gyergyói havasokban ritka eszt.

Ezért ily költségesebb beruházások csak a m. k. kincstár részéről történtek és a Görögny, Aranyos- és Sebes vízei nébány mellékpatakjával óriási-tutajozásra lettek alkalmasokká téve.

A más magántársulatok fa-pálya fa-talajok (Reisen) alkalmazásával a Maros néhány mellékpatakját annyira szabályozták, vízfolyásokban felfogott víz segítségével a kemény hevederek közé kötött tutajokat is a Marosig ki tudják usztatni.

Az elősoroltak szerint a Tordamegye felső kerületi és gyergyói havasokból 1848 előtt leszállított fa értéke a legjobb években a 400,000 ftrt nem érte el, hanem 2—300,000 ftrt között ingott, az 1850-en inneni nagyobb kereslet illő ár-emelkedés mellett a termelést is növelte úgy, hogy a 70-es évek elején ezen két tényező a forgalmat 1½ millió ftrra fokozta.

(Folyt. köv.)

Lapszemle.

Az „Ellenőr” szerint nincs név, melylyel ellenzék annyiszor visszatért volna, mint a mi ellenzékünk Kossuth Lajos nevével. Kossuth nevére appellál az minduntalan. Kossuth nevével iparkodik szult adni politikai szereplésének, Kossuth nevére használja támadó és védő fegyvernek. Mert tudja, hogy ezzel a névvel még izgatni lehet Magyarországon. — A honosítási törvényjavaslat készítésénél távolról sem jutott eszébe a kormány, hogy annak a javaslatnak Kossuth elleni élt kölcsönözzön. S a szélsőbal mégis azt állította a parlamentben, hogy a javaslat célja Kossuthnak a nemzet kebeléből való kitaszítása. S mit a szélsőbal elmondott tegnap szóval, ismételt azt az „Egyetértés” tegnap reggel vezércikkben, a szenvedély extasisában rohanva egy a kormány, mint azon nagy többség ellen, mely a kormány javaslatát megszavazta. —

Kossuth Lajos eltaszítva kezdi az „Egyetértés” bombasztikus cikkét. Lehet ennél vakmerőbb és igazságtalanabb vád, melyet megczófol a híres magyar politikai türelem? Hisz ez a türelem nemcsak erőnyünk, de bűnünk is. Ez volt oka és oka most is, hogy eltűnünk — egy államellenes izgatást, melyet a világ minden országában szigorúan megtorolnának. — A kormány javaslatát nem irányul Kossuth ellen. Nem irányul senki ellen. Csak azt követeli meg, hogy ha valaki, bármely oknál fogva külföldön tartozkodik, legalább egyszer 10 esztendőben jelentsen ki azon szándékát, hogy meg akar maradni a magyar állampolgári kötelekben. Nem követelhetik meg az ország törvényei ezt? Meg kell követelnünk. Különbözött zúgavar áll be, conflictusok támadnak a külfölddel. — És helyesen jegyezte meg egy szónok, hogy aki szereti hazáját, attól jogosan megkívánhat, hogy tiz esztendőben legalább egyszer gondoljon hazájára. — Az általános szabályra tehát szükség van feltétlenül. De szabad-e kivételeket tenni? A szélsőbal először személyi kivételt követelt. De ha megengedjük a személyekre való tekintet miatt a kivételt, hol lesz a határ, melynél megállapodunk. Ma ennek, holnap annak a nevében követelhetnék a kivételt.

Az Egyetértés szerint csudálatos a mi finanspolitikánk rendszere. Akár hogy puffasztjuk a bevételi többletet, utána dagad — a deficit telhetetlen gyomra. Az 1874—5-ös esztendőben kiszámították az országkassza kormánybölcsék, hogy 30—35 millió deficitet léven, ha bevételi forrásokat találunk ez összeg fedezésére: rendben lesz az ország szénája. 1876-ban, rögtön rá 15 milliót hozottak új adómenek, 1877-ben ennek tetejébe ismét 10 milliót, most már rá megy vagy 30 millióra, — Szapáry ur 1880 dik évre kilátásba helyez ismét 14 millió többletet részint új adómenekből, részint az adóperéből, summa-summarum 5 év alatt; ez 40—45 millió adóemelkedés, bevételi többlet, s az 1875-ben mondott 30—35 millió hiány, ily óriási többlet emelkedés mellett nem hogy eltűnne a budgetből, ott puffaszkodott minden évben, puffaszkodik most is, s kilátásba helyeztetik 1880-ra is 18 m. szerény alakjában, ha ugyan reá nem duplál, a mulva desztendő esztendő. Egneknek ura! mily összegek kerülnek elő, ha Maróti kezébe adnák a krétát, hogy számítsa ki 1875 óta, mióta a honböldigító s egyensúly rendező Tisza kormány uralkodik, évenként mennyit tüntet fel a bevételi többlet az épen maradt deficit-összeggel. De most ezt nem számítgatjuk: elég az hozzá: hogy 1880. évben mintegy 40 m.

a helyéti többlet 1874-hez képest s e többlet mellett is ott vagyunk, a hol 1874-ben; t. i. a feneketlen deficit torkában, az az tovább a földtehermentesítési papírok tervezett üzletével, elérünk az állami tönk küszöbéhez. Régen megmondtuk, hogy ide jutunk.

Irodalom és művészet.

Zichy Mihály új képet fejezett be. A kép: „Kisértek világa” óriási arányú mű, mely egy temetőt ábrázol, midőn sirjakból kilépnek a holtak. A képen több csoportot látható. Először is egy művészileg festett kápolna, melyet megvilágít a teli hold ezüst fénye, belül fehér lepelbe burkolt alakokkal. Balról magas sirból, mely körül szintén gyűlekeztek a kísértetek. A sarcophágusok lakója szintén kilép, önérettel megáll saját szobra előtt, arányokból a hideg köre, melynek föléírása dicsőséget hirdeti. A lenn álló csoport pedig, a mikor végig olvasta az aranyos sorokat, felkint a dicsőséget hirdető alakra, és — kikacagja. Alantabb más jelenet. Egy még élőnek látszó alakot fűző egy másik csoport. Csontjai nem váltak ki porhüvelyéből. Az üldözött mindig nyomában vannak, az üldözött végre látja, hogy nem menekülhet, veszve van. Oldalt a temetői fal tövében merengő halott, majd egy bánatos Niobe alak, fiatal szép leány, ki a temetőbe vendégnek jött, aztán idylli, majd szerelmi drámai jelenetek egész sora (vonul el előtünk, a művész ihletett ecsetével, ragyogó phantasiájával jellemezve. A kép egy egész dráma. Zichy most teszi utolsó ecsetvonását legújabb művén, mely szintén bizonyára a legnagyobb hatást fogja kelteni.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1879. nov. 7.

— **Molnár György**, a kolozsvári színház művezetője, beadta lemondását az igazgatóságnak. Elhatározása indokai az szolgálat, hogy a művezetésbe, melyre névze Molnár teljes felelősség mellett szabad kezét kötött volt ki magának szerződésileg, olyan beavatkozást akar igénybe venni az intendatura, mely megbénítja, sőt lehetlenné teszi a művezetést. A „Magyar Polgár” e lemondást egész kárörömmel veszi tudomásul s egész öntetszeggel az ő piszkolódásainak látszik tulajdonítani Molnár elhatározását. Az igaz, hogy a „Magyar Polgár” személyeskedése Molnárral szemben már egész odáig súlydelt le, a hol a bécsi és budapesti revolver soroktól szoktak lenni s minden kínálózó alkalmat megragadott, hogy színházunk derék művezetőjét sárral dobálja, mindent e-ak bizonyos kielégítést nem nyert, nyilvánosan nem peractálható sértett magán- és coullisa-érdekek megboszulásáért. Nő, de a „Magyar Polgár”-tól, ki még nővel szembe is annyira megelégednek a tisztességről, hogy még egy hordár is pirulna olyan piszkos hangon szólni, már meg szokhatta Molnár is, mint a hogy megszokta a közönség is, föl sem venni az efféle s biztosítjuk őt, hogy az ő személyeskedéseiről meg eszébe sem jutott Molnárnak a művezetésétől való visszalépés. Visszalép azért, mert sok baba között elvesz a gyermek s vagy bizik benne az igazgatóság, vagy nem. Ha bizik, akkor ne bénítsa meg működését abba a hatáskörbe való beavatkozással, a mely hatáskör egy rendezett színháznál csak a művezetőt illetheti meg. Ha pedig nem bizik benne, azzal mit sem segít a dolgon, ha olyan embernek ad beleszólási jogot, a ki nagyon jó peritokat írhat, de annyit ért a művezetéshez, mint a hajdu a harangöntéshez, s a kin egyszer megessett az a comicum is, hogy egy tisztá colorator szerepet az ált énekesnőnek akart oda adni. Egyébiránt mi részünkről első sorban a választmányt tesszük felelőssé, ha ezen mindenféle színfal mögötti cselszövényekkel inscenizozott újabb kísérletezés ismét zátornyra jutatta a kolozsvári színház ügyeit. Molnár művezetői működésével teljesen meg van elégedve közönség és sajtó egyaránt; rendet, figyelmet teremtett, a közönség érdekeltségét ismét felkeltette, élénk és változatos műsort tudott összeállítani, az előadások jósága ellen általában méltányos kifogást nem lehet emelni. — Egyezővala egy vezető a színház ügyeit, mint előtte még egyik művezető sem. Ideje már, hogy a választmány fölbredjen méltósága és feladata tudására s levétközve az indpntálat, maga vegye kezébe az intézet ügyeinek rendbehozását. Ő felelős ezért. A házi kezelési gazdálkodás úgy ahogy 8 év óta megy; oda vitte a dolgot, hogy a tekintélyes subventió mellett is folytonos deficitekkel küzdött az intézet s az alap jó része el van koltva. S mindez miért? Azért mert a választmány alszik s azallat gazdálkodott — az egereket méltóztassanak már fölbredni végre valahára; mert ez még a kisebb baj lesz, hogy a házi kezelés megbukik, hogy a subventiót elveszítjük, s hogy ismét magánvállalkozó kezre kerül a kolozsvári színház: mindezek felül egyszer véletlenül a miniszter is számon kérheti a választmány sáfárkodását.

— **A kolozsmezei** tantestület központi választmánya f. hó 8-án szombaton d. u. 6 órakor szokott helyiségében rendes ülést tart, miről a tagokat tisztelettel értesíti. Kolozsvárt, 1879. nov. 6-án. A titkár.

— **Lóvonatu** vasutat tervez Kolozsvárt Horovitz Samu képviselői tag és jónévi vállalkozó. Horovitz ur az előleges munkálatok céljából concessióért folyamodott a városi hatósághoz. A pálya a vasuti indóházal hozná össze a kötetésbe a várost s a nagytúczán és hidutczán, továbbá a főteren és a belváros egy-két nagyobb forgalmu utcáján vonulna végig. Horovitz ur kezdeményezése minden esetre teljes elismerést és támogatást érdemel és a vállalat kétségtelenül, nagyban hozzájárulna Kolozsvár forgalmának életvitéséhez.

— **Egy kútú** bizonyítványokkal bíró végzett bölcsész ajánlkozik helyben, a legszerényebb feltételek mellett, vagy nagyobb elemi, vagy gymnasiata tanuló mellé házi nevelőül, tanítóul, vagy mint correpetitor, vagy társalgóul. A francia és német nyelvekben kezdőknek oktatást is tud adni. Megkereséseket elfogad, s bővebb felvilágosítással szolgálhat e lapok szerkesztőségéhez.

— **Városunkban** a múlt héten — október 26-tól november 1-ig — egyetlen egy dyphteritis haláleset sem volt; ez két év óta első eset. Remélhetleg végre valahára megszűnik ez a veszedelmes kór, mely akkora pusztítást vitt végbe a gyermekvilág körében. Ugyancsak az elmúlt hét más különben is kedvező volt a mortalitas tekintetében, a mennyiben csak 15 haláleset volt az egész városban (a kórházban is ide számítva) született ugyane héten 15 gyermek (8 fiu, 7 leány).

— **Csengery Antal** már régebben betegesen fekszik. — Mint az E-s értesül, betegsége az utóbbi napokban aggasztó fordulatot vett.

— **Petőfi** mint nagybirtokos. — Nem a halhatatlan költőről van szó, hanem testvéröccséről Istvánról, ki tudvalevőleg a vidéken régóta gazdálkodással foglalkozik. A hazai földbirtokos osztály hanyatlásáról szóló hírek közt, különös örömmünkre szolgál hallani egy-egy tisztelt név viselőjének gyarapodását is. Petőfi István, a szegénysorsu kiskőrösi mászáros kisebbik fia, szorgalommal és iparkodással annyira vitte, hogy most már a nagybirtokosok sorában foglal helyet. A napokban ugyanis, megvásárolt egy dévaványai birtokot, mely alacsony becslés szerint is többet megér 50,000 frtnál.

— **Az Asbóth-Zichy ügy** legújabb stadiumáról a „N. Pr. Pr.” a következőket írja: Tény, hogy Zichy segédei e tisztokról lemondtak valótlán azonban, hogy Asbóth ajánlatát a becsületbírószágra vonatkozólag, mely Zichy párbajképességét eldöntse, elutasították volna. Sőt inkább Asbóth segédeknek is minden javaslatára készséggel elfogadtatták. Zichy a múlt vasárnap Thurn-Taxis Egon herczeg kíséretében Asbóthot lakásán fölkereste, de nem találta otthon; Zichy azt mondta, hogy délután 4 órakor ismét eljön. Asbóth ez órában otthon volt, de Zichy nem ment el hozzá. „Egyszerű levélcsere”-szóló fenyegetőzések vagy nyilatkozatok egyik részről sem történtek. Az ügy különben a jokey klub elhatározásához függőben van. Ez ügyben a „L.” sajtó értesüléseit a következőkben foglalja össze: A becsületbírószágra, mely a fölött itél, hogy Asbóth megverekezhetik-e gr. Zichy Viktorral, ma este megalakult. Tagjai a következők: Asbóth János részéről: Benjiczky Ferencz, gr. Keglovich István és gr. Almásy Kálmán; Zichy Victor részéről: gr. Cziráky János, b. Majthényi László (főispán) és gr. Bánffy Béla. A bíróság ma este ülést tartott a kaszinó helyiségében, a hol, mielőtt a tanácskozázt megkezdődik volna, elhatározták, hogy elnöké b. Edelsheim-Gyula y tábornokot fogják felkérni, kit [még] ma este felkerestek, s a tárgyalást aztán ennek elnöke alatt folytatták. A hozott határozatról eddig még nem hallani semmi bizonyosat. — A lovar-egylet rendkívüli közgyűlése tegnap azaz 6-án esti 10 órára volt egybehíva. A közgyűlés egyetlen tárgya határozni gr. Zichy Viktor kizáratása fölött, a mit az egyet választmánya, mint említettük 2 szó híján egyhangulag javasol a közgyűlésnek.

— **Kossuth** nevének és leányának sirja. Urváry Lajos olaszországi útjának leírásában a genuai angol temetőről, melyben Kossuth Lajos nevének és leányának hamvai nyugszanak, a következőket írja: Az angol temető s a magaslapon van, az új kaszárnya felett. Cyprusok alatt számos emlék ékíti, s a temetőtől néhány lépésnyire nagyszerű kilátás nyílik a hullámzó végtelen tengerre s a háttérben a fénylő havasokra. — Kossuth neje és leányának sirja vas rácsoszáttal van kerítve, melyet számos érc-virág-koszorú fed. Közvetlen szomszédjuk két angol nő sirja és pedig az egyik oldalon Louise Susan, a másikon Mary White. A sirt márványlapok és szobor díszítik; az utóbbi égből tekintő szárnyas angyalt tüntet elő, martyr koszorúval kezében. Ez emlékek fehér és szürke márványból állanak, alól a Kossuth-czimerrel. Cyprusok árnya fedi a kegyeletnek e szent helyét. A két márványtáblát (az anya és leány emlékeül) a következő felirat fedi (mely megrázó a Kossuth-sírok szava!), melyeket azon sorrendben másolok ide, a mint azok a márványlapokon olvashatók: „Memoriae Theresiae de Meszlény conjugis adoratae Ludovici de Kossuth Gubernatoris Regni Hungariae. — Maritus incesolabilis conjugii piessimae omnibus virtutibus adornatae st filii lugentes Franciscus et Ludovicus matri optima sacrum hoc posuere monumentum.

tum decessit vita in exilio augustae taurinorum die prima Septembris anno MDCCCLXV. — A másik márványtáblán felül kereszt van és alatta a következő felírás: Memoriae Vilhelminae de Kessuth filiae tenerrime amatae amaritudinum exilii dum viveret consolatrix morte praematura abrepta Parentes aeternum inconstolabiles Ludovicus de Kossuth electus Regni Hungariae Gubernator et Theresia Meszlény nata Pesthini Hungariae X Mai MDCCCLXIII. obiit exul nervii Liguriae XXI Aprilis MDCCCLXII. patria! Memento cinerum exterrum dum libera fueris!

— **Neolog.** Marczell Géza, [maga és gyermekei: Erzsébet Geyza, egy szintén íjja ny. kir. t. bíró Weress Károly s anyósa Felvinczi Klára s minden rokonok nevében szomorú szívvel jelenti, hogy szeretett neje Weress Klára élte 29-ik, boldog házasságának 5-ik évében hosszas szenvedés után, f. év és hó 3-án, esti fél 9 órakor kimúlt. Igen kevés időt engedett a kisenvedtetnek a legfőbb hatalom. S a ki boldogságra látszott születni, boldog csak kevés ideig lehetett. Szemvedésé vált minden öröm, s örök gyász borította be a szülőket, a férjet s a neveletlen két árva gyermeket! . . .

— **A gyula-fehérvár-ahruhánya-topánfalvi** ut ügyben Péchy Tamás közlekedési miniszter fogadta tegnapelőtt Lukács László és Hegedűs Sándor képviselőket; és ha nem is helyezte a közmunkatörvény életbeléptetése előtt, az ut államkezelésé átvételét kilátásba; de megígérte, hogy a közmunka erőlyes felhasználatása mellett a szükséges kormánysegélyt sem vonja meg, a végre; hogy az ut teljesen jókarba helyezettessék.

— **Segesvár** városa sem lehet valami rózsás állapotban; ugyanis mindamellett, hogy a jó segesvári polgárok 35% városi pótdadót fizetnek, mégis az 1880. évre előirányzott költségvetés 24,247 frtnyi deficitet kecssegteti segesvári polgártársainkat.

— **Szeben** környékén hétfőn (nov. 3.) hajtó vadászatot tartottak medvére; a vadászatnak, melyen Bauer altábornagy és Koczky tábornok is részt vettek, egy medve és két róka esett áldozatul. Három farkas is üldözött, de azok megmenetkék börtök. Az elejtett medve is többször kereszttől akart törni a hajtók által képezett láncon, ezközen egy fiatal lányt és egy férfit (hajtók) elgázolt s az utóbbit meg is sértette hatalmas körmeivel; de végre is, mintán előbb 4 lövést föl nem látszott venni, egyik vadász egy hatalmas lövéssel leterítette a macskót.

— **Brassóban** hétfőn egy 25—28 éves, román születésű kocsist egy szekér annyira elgázolt, hogy a szerencsétlen rökön meghalt.

— **Magyar koponyákat** kért Broca a bires francia anthropolog dr. Mihalkovich egyetemi tanártól. Mihalkovich a tudós e kérésének sietett eleget tenni.

— **Abd-el-Kader** meghalt. Konstantinápolyból jelentik egy orosz lapnak, hogy Algir függetlenségének hőse Abd-el-Kader, ki Damaszcusban már régóta betegesen fekszik, a napokban meghalt. — Feltűnő különben, hogy e hír ily kerülő uton érkezik Oroszországon keresztül s így ajánlatos némi tartózkodással fogadni.

— **Uj khinai óriás** merült föl Európában. Állítólag nagyobb annál a honfiktárnál, ki Renz czinkuszában nem rég oly feltűnést keltett a németeknél. Az óriás neve Sim-Li Long, 9 láb magas és nyom 6 egész másztál. Jelenleg Prágában van nevével együtt, ki kicsiny asszonyka, s mint énekesnő nem sokára hangversenyt is ad a cseheknek.

— **Petroleum** égetés az utcán. Nagy csodületet s meglehetősen rőmületet okozott múlt hétfőn S. Sz. Györgyön egy véletlen eset. Valaki ugyanis 12—15 liter petroleummal telt korsót a csiki utcában eltört s a petrolum szétfolyt. Egy kocsis a korsz fenekét, melybe még egy kevés petroleum volt, felvette s kíváncsiságból meggyújtotta. Mikor azonban kezében égni kezdett, megijedve ledobta a földre. Mi volt természetesebb, mint hogy ettől az utcán szétfolyt petrolum rögtön lángot vett. A lang roppant magas nyaldosta már a házak fedelét, melyek szerencsére cseréppel lővén fedve; nem gyulhattak meg könnyen, csupán egy kapu kezdett égni, melyet azonban az összefutott emberek rögtön kioltottak, míg ellenben az utcán csak nagy nehezen lehetett az égő petroleumat eloltani.

CSARNOK.

JA megcsalódott jó barát.

Egy jelenleg gazdag ékszer-árus, H . . . Salamon ur, kicsiny falujából, durva fapapucokban távozott el hajdan. Hanem Salamon ur nem késelt a szép milliók beszerzésével.

Kereskedőnknek szülőhelyén volt egy gyermekkor barátja, ki tarisnyáját, soha semmi nemű tárczával nem cserélte fel.

Ma is a sültnek csak szagával kell beérnie, s barátja rég elfeledte őt.

Hire fut azonban, hágy a Krösus készül meglátni azon helységet, hol először látott napvilágot.

A milliósos honfitársai közt senki sem

őrül úgy mint a szegény ördög, ki egykor játszó társa volt.

Alig ért be a vonat a pályaudvarba, oda siet, s régi pajtása karjai közé veti magát.

— Oh! kedves barátom mennyire örülök, hogy viszont láthatlak, élj jó egészségben, boldogan, gazdagon . . .! Fájdalom én most is oly szegény vagyok, mint a templom egere, de miután te itt vagy, azt hiszem, hogy meg fogsz emlékezni a régiekre . . .

— Hogy ne emlékezném! Biztosítalak, hogy mitsem feledtem el.

S Krösus, barátja kezébe nyom . . . egy Lajos aranyat.

Husz frank! negyvenet előlegeztek ltt már nekem, megérkezésed pusztá hírére!

Egy omnibusban.

Egyik utas, csinos kis barna nő egyszerre csak ösztönszerűen zsebéhez kap, s ijedten felkiált:

— Ellopták tárczámat!

— Más nem tehetted mint azon ur, ki kegyed mellett áll, s ki éppen az előbb szállt ki, jegyezte meg egy másik szomszédja.

— Nős azon ur elmondhatja, hogy marha szerencséje volt

— Nem érzett kegyed semmi tapagatózást, semmi keresgélést?

— De igen, van egy jó negyed órája, hogy mind babrált rajtam s nem hagyott nyugton; de hát gyaníthattam-e, hogy ez tárczám végett történik?

Az utcán.

— Epen most találkoztam az utcán Raoul barátunkkal,

— Nő! . . . hát hogy v n szegény?

— Kitiűnben. Már három hónapja mult, hogy elvesztette anyóssát, s most is éppen olyan vig, mint az első napon volt.

KÖZGAZDASÁG.

Kimutatás.

A kolozsvári iparosok hitelszövetkezete 1879. oct. havi forgalmáról.

Bevétel:

September haváról készpénz áthozatal 5494. frt 39 kr, betételekre 3890 frt 22 kr, Váltóviszszafizetésekbe 50006 frt — kr, 6 1/2 % kamatba 947 frt 38 kr, Feldijba 344 frt 10 kr, késedelmi kamatba 188 frt 05 kr, házbére 98 frt — kr, könyvdijba 2 frt 50 kr, bélyegdíjba 54 frt. Összesen: 61,024 frt 64 kr

Kiadás:

A tagok betételeiből visszafizetődött 8375 frt 65 kr, 195 esetben kölcsön 45,484 frt, adóba 107 frt 43 kr, irodai szükségletre 1 frt, bélyegzett úrlapra 55 frt 10 kr, irodai személyzet díjába 92 kr, pénztármaradék egyenleg 6909 frt 46 kr.

Összesen 61,024 frt 64 kr.

Az október havi forgalom térszen 115,439 frt 82 krajczárt.

Kolozsvárt, október 31-én 1879.

Bénigni Sámuel, Mamicza János, igazgató. pénztárnok.

Tömörvári Miklós,

könyvvezető.

A közönség köréből.*)

Kerekes Sámuel és a törökök pénze.

Tekintetes szerkesztő ur!

Midőn szerencsénknak érezzük magunkat a közügy nevében — melyet képviseltünk — közönséget mondani, hogy lapját megnyitotta a török sebesültek részére a „Maros-Vidék” 1878. Január 6-iki számában kimutatott összeg megkezdésére: körjük, engedje meg, hogy bucsuképre capituláljunk egyetmást, és summázzuk az eddig elért eredményeket. Constatálattott

1-ször: Hogy 250 frt 50 kr, a néhai J. A. gyűjtése nem adatott át Kerekes Sámuelnek a „MV” szerkesztőségének, — ki lapjának 1878. évi január 6-iki számában ezzel ámitotta a közönséget — hanem egy „tekintélyes kéznek.” Constatálattott

2-ször: hogy Kerekes Sámuel, a „MV” szerkesztője s a török sebesültek javára rendezett bálók bizottságának elnöke, két bál jövedelméből, felülfizetésekkel s egy vidéki kereskedő gyűjtéséből saját zsebében tartott tizenkilenc hónapig 126 frt 46 kr, melyet azonban — saját szavai szerint — „nem kívánt magánál felejtetni.” Constatálattott

3-ször: hogy több rendbeli felszólalásunk után, 1879. augusztus hónapban Kerekes Sámuel a „MV” szerkesztője átadta a nála felejtett báljövödelmeket a „tekintélyes kezek”-nek s a „kezek” 1879. augusztus 29-dikén, a két summát egy gyűjtésnek állítva, benyújtották a török consulatának s nyugtát vettek róla. Constatálattott

4-szer: Hogy e pénz a „mi felszólalásunk után 2 hónappal, a gyűjtés bevö-

*) E rovat alatti közleményekért csupán a sajtóhátság irányában vállal felelősséget a Szerk.

gezte után pedig egy esztendő s hété hónappal rendeltetése helyre juttatott; hogy azonban a kimutatott és befizetett összeg között még (és nem „csa k”, mint Kerekes Sámuel a „MV” szerkesztője írja) 17 frt 49 krnyi csekély differentia van, mely elenyészett valahol az ezen ügyet borító nagy ködben, — nem is szólva a törvényes kamatokról.

S végre, ezek után, a „Kelet” 249-ik számában Kerekes Sámuel a „MV” szerkesztője maga magáról constatálta azt, hogy az ő becsülete tiszta, mi pedig rágalmozók vagyunk, kik csak az ő nevét akartuk meghurcolni.

Köszönjük még egyszer a közügy nevében, a tkte, Szerkesztő ur által adott tért, s maradjunk

M.-Vásárhelytt 1879. nov. 4-én,

a legőszintébb tisztelettel

Több érdeklődő.)

„KELET” magán távirata.

Feladatott Budapestben nov. 7. 1 ó. 10 p. éjjel.

Érkezett Kolozsvárra nov. 7. 1 ó. 15 p. éjjel.

Németországnak viszonyában Oroszországhoz javulás állott be. Németország Anglia fellépését a portánál, nem fogja támogatni. Sándor csár találkozása Vilmos császárral Berlinben elhatározott dolog.

Távirati tudósítás

a budapesti árutőzsde hivatalos árjegyzetéről nov. 6 ról.

Gabona	F a j	Ára 100 kg.	
		től	ig
		frt.kr	frt.kr
Buza	bánsági	14 15	14 35
	tiszavideki	14 25	14 60
	pestvidéki	14 —	14 35
	fehérmegyei	14 25	14 60
	bácskai	—	—
Rozs	magyar	10 —	10 20
Árpa	takarmány	7 —	7 40
	malátá	7 70	10 25
Zab	magyar	6 80	7 —
Tengeri	bánsági	7 40	7 50
	másnemű	7 35	7 40
Repeze	káposzta	11 —	11 6 1/8
	bánsági	—	—
Köles	magyar	7 30	7 50
	buza	15 25	15 30
Szórány (Usance)	Szept.—Oktre szállítan.	14 30	14 50
	tavasza szállítandó	—	—
Szőlő	tavasza szállítandó	8 75	8 80
	Májusra—junira szállit.	—	—
Szesz (ny.)	káposzta Aug. Szept. szál.	—	—
	bánsági Jul. Aug. szállit.	—	—
	100 liter százállóként.	34 —	34 1/2

HIVATALOS ÁRFOLYAMOK

a budapesti áru- és érték-tőzsdén 1879 november 6.

Magyar aranyárjádék	94.75
Magyar vasuti kölcsön	113.25
Magyar kol. vas. államköt., I. kibocsátás	73.75
Magyar kol. vas. államköt., II. kibocsátás	85.75
Magyar kol. vasuti államköt., 1876. évi	76.—
Magyar nyeresemény-sorsjegy-kölcsön	10.425
Magyar szőlődezsma váltási kötvény	88.25
Magyar földtehermentesítési kötvény	86.75
Magyar földteherment. kötvény záradékkal	84.—
Temes-bánati földtehermentesítési kötvény	85.50
Temes-bánati földteherm. kötv. záradékkal	84.—
Érdéhi földtehermentesítési kötvény	83.—
Horváthi szlavon földtehermentesítési kötv.	—
Osztrák járadék papírban	68.25
Osztrák járadék ezüstben	70.25
Osztrák járadék aranyban	80.50
1860-iki államsorsjegyek	128.—
Osztrák-magyar bankrészvény	8.36
Osztrák hitelintézet-részvény	254.—
Magyar hitelbank-részvény	269.—
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.58
20 frankos arany	9.31
Német birodalmi márká	57.60
London (3 havi váltókért)	116.5

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Bérlet 32-ik szám.

Kolozsvárt, pénteken, 1879. nov. 7.

BOCCACCIO.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

Békésy Károly.

Dr. B. Máthé Dénes

fogorvos

plomb

